

Gimtinei padovanojo savo sukurtą modernų šventės simbolį

RIETAVE per Užgavėnės sudeginta
moderni Morė, sukurta bendradarbiaujant
dviem iš miesto kilusiems kūrėjams

Kristina SUVOROVA

2026 m. Užgavėnių šventėje Rietavo centrinėje aikštėje sudeginta šiuolaikiškai, moderniai interpretuota Morė, kurios autoriai – du iš Rietavo kilę kūrėjai: Berlyne gyvenanti menininkė Kristina Supernova ir dizaino bei erdvių objektų kūrimo srityje dirbantis Dominykas Radvilas. Šis projektas juos įtraukė ne tik į kūrybinį bendradarbiavimą, bet ir tapo jų simboliniu sugrįžimu į gimtąjį miestą.

Morės koncepcija gimė virtualiai plėtojant kūrybinį dialogą tarp Berlyno ir Rietavo. Vizualinė objekto idėja ir eskizas – Kristinos. Ji apibrėžė projekto simbolinę bei estetinę kryptį, o Dominykas, pasitelkęs savo meninę intuityją, turimą patirtį konstrukcijų bei dizaino kūrimo srityse, padarė pačią Morę. Taigi, kūrinys gimė bendradarbiaujant nuotoliniu būdu – keičiantis idėjomis ir ieškant objekto konstrukcijų sprendimų bei formų.

Užgavėnės – viena archajiškiausių lietuviškų

švenčių, kurios kulminacija – žiemą simbolizuojančios Morės sudeginimas. Tradiciškai ji neretai vaizduojama kaip „sena boba“, tačiau šio projekto au-

toriai sąmoningai atsisakė šio pasenusio archetipinio įvaizdžio. Jų sukurta Morė tapo universaliu žiemos simboliu – tamsos, sustingusios energijos ir ciklo pabaigos įkūnijimu. Kūrinio tikslas buvo nukreipti dėmesį nuo stereotipinės figūros prie pačios transformacijos esmės. Objekte išsiskyrė daugialypė veido struktūra su dvigubų akių motyvu – ženklu, dažnai pasikartojančiu Kristinos kūryboje. Šiame kontekste akys gali būti interpretuojamos kaip sustiprintas žiemos žvilgsnis – budrus, stebintis, tarsi paskutinis tamsos sąmoningumo momentas prieš jos išnykimą liepsnose.

Morė buvo pastatyta ant Dominyko suprojektuotos saulės rato konstrukcijos. Idėją tokiam sprendimui padiktavo legenda apie žiemos „užgrobta“ saulę – sustabdytą šviesos ciklą. Degimo ritualas simboliškai išlaisvina šį ratą, sugrąžindamas į šviesą ir pradėdamas naują sezoną.

Morė išlaikė tradicinei šventės dramaturgijai būdingą „bauginantį“ charakterį, nors autoriai, kurdami ją, siekė, kad objektas būtų estetiškai paveikus ir malonus akiai, kad ben-

druomenė galėtų juo pasigrožėti prieš ritualinį sudeginimą.

Kūrinyje tapo savotiška dovana miestui – dviejų iš Rietavo kilusių kūrėjų dialogu su vieta, kurioje prasidėjo jų kūrybinis kelias. Tokie projektai primena, kad gyvos tradicijos gyvena ne tik didmiesčių kultūros centruose, bet ir regionuose. Mažesnių miestų bendruomenės tampa erdvėmis, kuriose kultūrinis identitetas gali būti stiprinamas per šiuolaikinį kūrybinį dialogą su paveldu.

Kristina Suvorova – Berlyne gyvenanti ir kurianti menininkė, kurios tapybos darbai eksponuojami šio miesto galerijose ir kitose šalyse rengiamose parodose. Lietuvoje ji taip pat jau yra surengusi savo kūrinių parodą, tačiau dažniausiai jos darbus gali pamatyti pristatomus kartu su kitų menininkų kūrinių užsienyje. Kurdama ji tyrinėja archetipus, simbolius bei psichologines būsenas ir tai bando atskleisti savo darbuose.

Dominykas Radvilas – kūrėjas, dirbantis formos, konstrukcijos ir erdvės sankirtų srityje. Jis yra baigęs interjero ir produkto dizaino studijas Vilniaus dailės akademijoje, plėtoja savitą meninę praktiką objektų bei erdvinių sprendimų srityje.

Dominyko Radvilo nuotraukose – jo kartu su Kristina Supernova sukurta Užgavėnių Morė ir 2026 m. Užgavėnių šventės akimirkos Rietave

